

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HÉLYBEN ES VIDEKEN:
Egy óra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 1 korona.

A politikai helyzet ujabb válságba sodródott. Bethlen kormányalakítása meghiúsul?

Budapest, jul. 15.

A politikai helyzetről Haller István egy újságírónak következőleg nyilatkozott:

— Gróf Bethlen Istvánt jövetelekör mindkét párt fenntartás nélkül bizalommal fogadta, sajnos azonban a következmények azt igazolják, hogy az előlegezett bizalom nem volt megokolt. Ha arról lett volna szó, hogy Bethlen István olyan kabinetet létesít, amelynek minden egyes tagja az ország legkiválóbb politikusaiból, szakértőiből áll, egyik pártnak sem lett volna kifogása, az ő előterjesztett miniszterlistájában azonban olyan nevek is szerepelnek, akiknek képességei nem haladják meg a pártpolitikus képességeit. Nem tudjuk tehát megérteni, hogy azokat a tárgyakat a dezignált miniszterelnök miért nem az egységes kormányzópárt tagjai közül töltötte be.

Bethlen vállalkozásának mindenesetre van egy igazán fontos eredménye, t. i., hogy az egymással ellentétes pártokat összekovácsolta.

A pártegység megvan és meg is fog maradni. Valószínű, hogy egyes politikuskok, akik Bethlen István személyéhez kötődtek az új pártalakítás kerestülvitelét, el fogják hagyni az egységes kormányzópártot. Ez azonban kevésbé sem fogja érinteni a többség kérdését.

Lehetséges, hogy Bethlen István új platform alapján ismét tárgyalásokat kezd, de a válságot a kívánt eredménnyel nem oldhatja meg.

Budapest, jul. 15.

A politikai helyzet, amely a tegnapi délutáni órákban már teljesen megnyugtató irányt vett, a Bethlen-kormány személyi összeállítása miatt ismét

a válság felé sodródott. Tóth János személye miatt borult fel a helyzet, mert Bethlen István ragaszkodott Tóth János belügyministerségéhez. A kocka tegnap délelben dőlt el azon a megbeszélésen, amelyet Bethlen István nagyatyái Szabó Istvánnal folytatott.

A falusi kisgazdaképviselők egy küldöttsége kereste fel Bethlent azzal, hogy

ragaszkodnak nagyatyái Szabó István földművelésügyi ministerségéhez, holott ezt a tárgyat Bethlen előzőleg már Rubinek Gyulának ígérte. A dezignált miniszterelnök listája ellen ezután még több oldalról merült fel igen komoly kifogás. A keresztény egyesülés pártját különösen kínosan érintette az, hogy Haller Istvánnak a népjóléti ministerséget kínálta fel Bethlen.

A kormányzó csütörtökön délelőtt a várban együttes kihallgatáson fogadta Haller Istvánt, Rubinek Gyulát és nagyatyái Szabó Istvánt. A kihallgatáson a pártvezérek a politikai helyzet új fordulatáról és arról a kérdésről tájékoztatták a kormányzót, hogy a Bethlen-kormány megalakítása

az egységes kormányzó-pártban mily okból látszik meghiúsultnak és hogy a párt mily szempontokból vonja meg támogatását Bethlen Istvántól.

A kihallgatás egy óra hosszan át tartott. Tizenegy óra körül nagyatyái Szabó István és Haller István együtt távoztak a kormányzótól. Az Új Nemzedék munkatársának kijelentették, hogy az audienciáról nem nyilatkozhatnak.

— Nemsokára kijött Rubinek Gyula is, aki ezeket mondotta:

— A helyzet olyan kényes,

hogy nem mondhatok egyelőre semmit sem.

A kormányzó 11 óra után Teleky Pál gr. külügyminisztert és Hegedüs Pál tábornokot a Bethlen-kormány honvédelmi miniszterét fogadta hosszabb kihallgatáson. Ez az audienca is a politikai helyzettel kapcsolatos.

A három pártvezér délelőtti kihallgatása a kormányzónál — beavatott forrás szerint — azzal végződött, hogy a

kormányzónak Rubinek Gyulát ajánlották miniszterelnökkül. Ez a kombináció azonban aligha lesz hosszú életű, mert sokkal

több eshetőség van arra, hogy a további tárgyalásokat esetleg új alapon Bethlen István fogja végezni.

A helyzet oly érdekes alakulatot vett, amelyből az tűnik ki, hogy a pártvezérek merev ragaszkodása a páriszempontokhoz egészen új helyzetet fog teremteni. A válság megoldása személyi kérdéseken akadt meg. Lehetséges, hogy még a mai nap folyamán, esetleg holnap, gr. Teleky Pál mint dezignált miniszterelnök kezébe veszi a pártokkal való tárgyalás fonalát.

A lengyelek nem fogadják el az orosz feltételeket.

Az orosz-lengyel ügy vitája az angol alsóházban.

Varsó, jul. 15.

Az orosz szovjet kormány fegyverszüneti feltételei fokozzák Lengyelországban az ellenállás szellemét. A közvélemény a legnagyobb energiával utasítja vissza az oroszoknak azt a követelését, hogy a lengyel hadsereg Przemiszlől 50 kilométerre eső pontig vonuljon vissza és ezzel kelet Galiciát Lembergellel együtt engedje át az ukrán szovjet köztársaságnak, amely ilyenformán közvetlen szomszédságba jutna a cseh köztársasággal.

Páris, jul. 15.

Az angol alsóház ülésén érdekes párbeszéd hangzott el. Bonar Law bejelentette, hogy a szövetségesekkel egyetértően javaslatokat tett Oroszországnak és Lengyelországnak, azonban a javaslat részletes tartalmát nem hozhatja nyilvánosságra, míg a lengyel és az orosz kormány meg nem kapta.

Wedgewood ezredes azt kérdezte ezek után, hogy ha Oroszország visszautasítja az ajánlatot, kénytelen lesz-e Anglia katonai akcióhoz is nyúlni.

Bonar Law: Nem kívánatos, hogy most jóslatokba bocsátkozzunk.

Keenworti közbeszól: Ujabb háborúról lehet szó?

Bonar L w: Es kísérletről, hogy a reál befeljük.

Keenworti: Bonar Law nyilatkozata magában foglalja a szovjet kormány elismerését!

Bonar Law: Távoiról sem,

Keenworti: a kormány álláspontja egyértelmű az elismeréssel. Wedgewood további kérdésére Bonar Law azt válaszolta, hogy meg kell várnia az események további fejlődését, hogy a szovjet kormány elfogadja-e az ajánlatot.

A spaai megegyezés.

Spaa, jul. 15. A német delegátusok bizonyos fenntartással elfogadják az ententének a szállításra vonatkozó követelését s ezzel a spaai értekezlet várása elintéződött.

Földmunkás-szervezés.

Budapest, július 15. Csanád- és Békés-megyében nagyszabású földmunkás-szervezés folyik. Aebim András hívei szervezik a földműveseket ugynevezett nemzeti munkás-szövetségbe. A régebbi idő óta községenként működő védőegyesületekből alakították meg a szövetséget, amely határozottan nemzeti alapon áll. Nem azonos a volt szociáldemokrata vezér, Csizmadia Sándor mozgalmaival. Ártási szerződéseknél nagy szerepe volt ennek a szövetségnek. A munkaadók és munkások között nyugodt viszony van. A szervezkedés alapja nem a bérekérdések rendezése, hanem a földnélküliség megoldása, a sürgős földbirtok-reform kerestülvitelével.

Olasz girardi szalma kalapok 50 K-tól 350 K-ig a leg-szebb választékba kapható Frank Edénél a megyeház mellett

Szemes Kecskemétnek a világ.

Vak Debrecennek az alamizsna.

A kereskedelmi miniszter valamely vidéki városban nagyszabású mezőgazdasági gépipari szakiskola felállítását vette tervbe. A kormánynak ezzel a tervével kapcsolatosan Kecskemét városa feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben kéri, hogy a tervezett szakiskolát Kecskeméten, mint az ország legnagyobb mezőgazdasággal foglalkozó városában állítsa fel.

Ezt nem látja meg ez a híres Debrecen. Vagy legalább azok nem látják benne, akiknek kellene. Fogatai vannak a nemes városnak és még is mindenről lekésik. Lemarad erről is.

Pedig Debrecen az igazi mezőgazdasággal foglalkozó városa az országnak. Ha valamelyiket, akkor első sorban Debrecenét illetné meg a tervezett szakiskola. De hát itt noszogatni kell az illetékes tényezőket, bemagyarázni nekik, milyen hatalmas városi és közgazdasági érdek ez is.

A szemes Kecskemét észrevette és siet megszerezni magának, hogy övé legyen a világ. A vak Debrecennek jó lesz az alamizsna is.

Csik-, Háromszék- és Udvarhely-megyékben szabad

a piros-fehér-zöld

Bécs, július 14.

(Futárral kézbesítve.)

A bukaresti belügyminiszter rendeletileg engedélyezte Csik-, Háromszék- és Udvarhely-vármegyék székhely lakosságának a magyar nemzeti színek, lobogók és kokárdák szabad használatát. A községekben a rendeletet dobszó mellett hirdették ki.

Felhívás.

M. kir. honvédelmi miniszter urnak 32933. sz. rendelete szerint a hadapród jelöltek, tekintet nélkül rendfokozatukra, szemlebizottság elé állítandók. A katonai és illetőségi ügyosztály ezen rendelet alapján felhívja az 1898, 1897, 1896 és 1895 évben született hadapród jelölteket, hogy szemlebizottság elé állítás végett a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városháza, telemelet 15. sz. szoba) haladéktalanul jelentkezzenek.

Kat. és ill. ügyosztály.

Keresztény restauráció a főváros vezetőségében.

Budapest, jul. 15. A keresztény községi párt tegnapi megalkulása után nagy lendülettel kíván hozzájárítani a főváros ügyeinek rendezéséhez. A városi tanácsban nagy személyi változások lesznek. Mindazokat eltávolítják, akik a liberális-szabaddkőműves rendszer hívei voltak.

Előreláthatólag július 28-án lesz a megválasztott törvényhatóság alakuló közgyűlése, amely azonban csak formalitásokat intéz el.

A bizottsági tagok között mozgalom indult meg, hogy a polgármesteri székeket oly fér-

fiak töltsék be, akik méltó képviselői a keresztény Budapestnek.

A tegnapi alakuló gyűlés után a bizottsági tagok egy része értekezletet tartott. A főpolgármesteri székebe Szmercsányi Györgyöt, a polgármesteri székebe dr. Sipőcz Jenőt, a három alpolgármesteri székebe Folkusházy Lajos alpolgármestert, Samassa Adolf volt belügyminisztert és Antoni Béla esztergomi polgármestert akarják megnyerni, aki a keresztény mozgalomnak régi exponense.

Magyarországot Kanosszába invitálják. Bojkottista ujságmanóver.

Egy bécsi könyvnyomatos szerint az entente diplomáciai körei szeretnék, ha a magyar kormány és a szakszervezetek amsterdami irodája közt újabb tárgyalások kezdődnének és pedig úgy, hogy a magyar kormány tenné meg a kezdeményező lépést.

Nem tudjuk hirtelenében eldönteni, bennünket tart-e a Correspondent Herzog naivának, vagy saját maga oly együgyű, hogy feltételezi, hogy mi nem vesszük észre a közleménye alá rejtett lólabát. Az a nagyképű fejtegetése, hogy a bojkott-állapot túrh. tetelen oly országgal szemben, mely a közép-európai gazdasági élet centrumában áll, tehát az illető ország kötelessége azaz a nemzetközi érdekek miatt a bojkott-állapotot megszüntetni: a jogikának valóban kacagató fejtegetésre való állítása.

E logika szerint nem az uton álló rablók ellen kell a csendőroknak föllépniök, hanem a békés utas kötelessége azaz a nemzetközi érdekek miatt a rablóknak.

Napnál világosabb, hogy ezt a monstruózus ballon d'essai nem az entente diplomáciája, hanem a bécsi és amsterdami sz. d. kommunisták röptették föl. Nekik kellene titulus kudarcuk lepezésére és visszavonulásuk indoklására. Ők szeretnék hirdetni, hogy a keresztény Magyarország Kanosszába jár.

Nos, erre várhatnak az itélet-napig. Közben pedig még az osztrák népnek is lesz — még pedig nem soká — néhány szava Kun Bélaék, Rennerék és amsterdami elvtársaik számára.

Házasságbontó határozatok érvénytelenítése.

Budapest, jul. 15. A belügyminiszter ma kiadott rendeletével úgy intézkedett, hogy a kommun alatt hozott minden házasságbontó határozatot érvénytelenített.

Hajdumegye júniusban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Losoncy Ámos dr. főorvos jelentette a vármegye közigazgatási bizottságának a tegnapi ülésen, hogy a közegészségi viszonyok júniusban gyengén kedvezőnek mondhatók és a halálozás összes száma és a hevenyfertőző kórokra való tekintettel jóknak nevezhetőek. Az uralkodó kórokak a gyomor és bélhuzam megbetegedéseit mutatta. A halálokokban gyomorbehurut és a tümökör a vezetőek. A születések száma júniusban 383, a halálozásoké 256 volt.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint június folyamán hajdumegyében befolyt egyenes adóiban 274.929, hadmentességi díjban 1498, jövedelmi és vagyonszámban 25 091, helyi jövedelmekből 81 832, jogi illetékekben 259.008, a jövedelmekben 1068, dohányjövövedelmekben 674.811, határ- és jövedelmekben 212.951, fogászati és italadóban 67.780 forint.

Reitz János m. k. állategészségügyi fő ügyelő terjesztette elő jelentését a vármegye júniusi állategészségügyi viszonyáról, amelyek kedvezőnek voltak. Az állat-összeírás eredménye szerint van a vármegyében 15.524 ló, 31.59 szarvasmarha, 31.999 juh, 46.985 disznó. Az állatállomány eszerint az 1918. évi állapothoz képes. erősen csökkent, mert 1283 lóval, 7002 szarvasmarhával, 10.698 juhval és 3419 disznóval van kevesebb.

Puskás Kálmán, az államépítészeti hivatal főnöke jelentette, hogy a kereskedelmi miniszter a debreceni államépítészeti hivatalhoz beosztotta Marossy Imre műszaki tanácsost, aki a nagybecskerek államépítészeti hivatalától menekült, Steiger kir. mérnököt pedig az egy államépítészeti hivatalhoz helyezte át.

A közigazgatási bizottság a jelentéseket tudomásul vette.

Háború Olaszország és Jugoszlávia közt.

Bécs, jul. 15. A bécsi lapok laibachi tudósítást közölnek az olasz - délszláv konfliktusról. Triesztben tegnap délután több olasz megtámadta a szlovének nemzeti házát, leöntötték petróleummal és felgyújtották. A háromemeletes ház éjjel 11-ig égett. Kifosztották az olasz tüntetők sok szlovén üzletet, a katonaság csak 11 óra után jelent meg, hogy helyre állítsa a rendet. Laibachban olasz katonaság őrzi az olasz konzuli hivatalát. Az Olaszország ellen indítandó háború Jugoszláviában nagyon népszerű volna.

Róma, jul. 15. Triesztben a néptömeg megtámadta tegnap a Hotel Balkania épületét, ahol több délszláv vezér lakik. A szálló ablakából kézigyránatókat dobáltak, revolverből lövöldöztek a támadó tömegre, amely felgyújtotta az épületet. A tüntetők kifosztották a szlovák üzleteit, a szerb konzulátusi hivatalt szétrombolták. A fegyveres erő beavatkozásának két halottja és tizenöt sebesültje van.

Laibach, jul. 15. A trieszti események következtében tegnap este sok ezer főnyi tömeg gyűlt össze tüntetve az olaszok ellen. Laibachban az olasz főkonzuli hivatal bizonytalan időre beszüntette működését.

Belgrád, jul. 15. A lakosság óriási izgalomban van.

Angol bizottság jön a megszállott területre

Megakadályozzák a magyarok sanyargatását

Az idegen megszálló csapatoknak Magyarországon elkövetett kegyetlenségéről, amelyekről eddig hiába tájékoztatta a külföldet a magyar sajtó, most a skóti református egyház Lloyd George angol miniszter elnökségében intézett memorandumában ad tájékoztatót. A anglia református egyház magyar testvérei érdekében emelte föl szavát s felsorolta, hogy

a megszállók megakadályozzák a vallás gyakorlását, elkergetik a papokat, sőt sokszor le is tartóztatják. Középkori barbár állapotnak mondja ezt az eljárást a memorandum és sürgős orvoslást kér.

különbösen elkerülhetetlenül föl fogja idézni a vallási háborút Európában. Részletesen felsorolja a memorandum a magyarok sanyargatását és kiutasítását is.

A skóti reformátusok által ajánlott és sürgősen kiküldendő angol bizottságról már tárgyalt is Lloyd George, a miniszterelnök, aki biztosítékot adott arról, hogy

az angol kormány erősen fog eljárni és rövidesen rendet teremt a megszállás alatt nyögő magyar területeken.

A debreceni bíres Vegyes-kar első nyilvános hangversenye.

Már hónapokkal ezelőtt általános feltűnést keltett, zene kritikai körökben pedig a glóriás dicséret és elismerés halmazata vette körül Debrecen első vegyes karát, a hölgyek és férfiak közös énekkarát. Ez a dicséret és elismerés méltán illeti a debreceni Vegyes-kart, mert hozzá hasonló nem sok van az országban, Debrecen környékén pedig egyáltalán párja sincs.

Ez a nagyszerű vegyes kar vasárnap, azaz folyó hó 18-án nagy hangversenyt tart a római káth. főgimnázium dísztermében, amely igazán pazar élvezetet ígér a művészi szépséget lelkesülő közönségnek.

A nagyhirű vegyes kóruson kívül szerepel még városunk két kiváló zeneművésze egy hegedű és egy zongora számmal. A zene nevelő hatásáról értékelik egyik kiváló szónokunk.

Szívesen hívjuk fel olvasóink figyelmét e művészi eseményre és a vegyeskar eddigi nagyszerű sikereire való hivatkozással bátran jelezhetjük, hogy a hangverseny hallgatóinak klasszikus műveltségben lesz részük. A részletes műsort holnapi számunkban közöljük. — Jegyek előre válthatók Antalfy könyvkereskedőnél. — Miután azonban kétségtelenül rendkívül lesz az érdeklődés, jól teszi a közönség, ha siet magának előre biztosítani a helyeket.

Városházáról.

A városiak igazolása. Anniuk a bizottságnak a jelentését, amelyet a közgyűlés dr. Baltazar Dező püspök elnöklésével a városi tisztviselők és alkalmazottaknak a Károlyi-féle forradalmi éra, illetve a proletár diktatúra idején tanúsított magatartása megvizsgálására és igazolására küldött ki. — Osóka Sámuel főjegyző a tegnapi közgyűlésen törzsettel elő nagy diszkrecióval. A közgyűlés tudomásul vette — felolvasás nélkül — a jelentést és úgy rendelkezett, hogy az iratok kiadandók a főispánnak. A hónapok óta folytatott munkáról most kiderült, hogy ezzel még korántsem zárult le az igazolás ügye. A belügyminiszter ugyanis a kormánybiztos-főispán diszkrecionális jogát állapította meg az igazolás tekintetében egy nem régen érkezett rendeletében. Így tehát dr. Hubert Ottó kormánybiztos-főispán fogja megvizsgálni a városi tisztviselők és alkalmazottak magatartását és ő fogja eldönteni, hogy kiket tekinthet igazoltaknak, kiket nem. Döntéséről jelentést fog tenni a belügyminiszterhez. A főispán a hozzá áttett igazolási iratokat, jegyzőkönyveket mint anyagot fogja felhasználni munkájánál, de azonkívül természetesen ki fog terjeszteni újabb előterjesztett adatokra és információkra is.

A muzeum államségélye. A kultuszminiszter a debreceni muzeum idej államségélye gyanánt 12,000 koronát utalt ki.

Megint nem lesz tűzifa a téle. Egy kicsit furcsa, hogy ilyen döbbenetes körülményben azzal foglalkozunk, hogy nincs tűzifa; illetve, hogy a téle megint nem lesz elegendő tűzifa. Dehát jobb elbb szembe nézni a bajjal és elejét venni, mint aztán később jajongani, amikor már nyakunkba szakadt a baj. A város közönségének ellátására 80,000 öl fira volna szükség, ezzel szemben a városi erdők termelése mindössze 30,000 öl

less. Ebből csak azok az intézmények, amelyeket szerződés szerűleg a város köteles ellátni, 12,000 öl fát igényelnek. — Szóval hát megint nem lesz tűzifa! De a városházán már is arról suttognak, hogy azt a keveset, ami lesz, még nagyobb áron adja a város, mint ma adja. Újból föl akarják emelni a tűzifa árát. Persze persze ez sokkal könnyebb dolog, mint arról gondoskodni, hogy a közönség kapjon eleendő tűzifát. Ugy látszik, ezek a fát árak emelésén ábrándozó városi urak elfelejtik, hogy a nemzetgyűlés megszavazta az utdrágitás letörésére irányuló törvényt, amelyben benne van a büntetés is!

Prágából is kitoloncolják a lengyel zsidókat.

Prágából jelentik a Magyar Kuzirnak: A rendőrség emberei a pályaudvaron letartóztatják Leibel Jakab, Kraut Chaim, Schein József és Porges Leib galiciai zsidókat, akik engedély nélkül tartózkodtak Prágában. Valamennyifüket bekisérték a rendőrségre s büntetésük kitöltése után kitoloncolják őket. Hír szerint a csehek újabban az engedély nélkül a cseh területre lépő és ott tartózkodó lengyel zsidókat igen érzékeny pénzbüntetésekkel sújtják, mely kiterjed azokra is, akik velük összekötetésben állnak.

Ujdonságok.

Az államvasutak figyelmeztetése. Biz az utazó közönséget többször is figyelmeztették, hogy a vasuti berendezéseket ne rongálja, mert azok pótlása ugyanahány, mint a rendkívüli viszonyok folytán sokszor alig lehetséges, mégis a legkíméletlenebbül bántanak el a vasut vagyontárgyaival. Ablakokat kíméletlenül bezuznak, az üléseket a lábakkal és zsíros ételekkel bepiszkítják s a falakat teleírják. — Ezért a kalauzokat legszigorúbban utasították, hogy minden rongálásiért és pusztításért a megszabott kártérítést a kártevőtől azonnali hatással be. Együttal az államvasutak igazgatósága ismételen azzal a kérelemmel fordul a közönséghez, hogy önmaga érdekében is óvakodjon a kártevéstől és ügyeljen a tisztaságra.

Razzia a városban. Az államrendőrség tegnap éjjel váratlanul razziaát rendezett a város területén. Arról is nagy készültséggel vitte végig a tisztviselői eljárás, amelynek során felkutatott az összes hálókat, kávéházakat, szállásadókat, hogy a gyanús elemeket előhozzák. A razzia eredménye mutatja, hogy Debrecenben a közre ártalmas egyének nem mernek tartózkodni, mert mindössze 23 előállítás történt. Ezek közül a legtöbb embert elbocsátották, mert igazolták magukat. A márciusi látogatás úgy látszik igen üdvös volt s ma Debrecenben a közbiztonság kielégítő állapotban van.

Felvétel a Ludovika Akadémia és a katonai reáliskolába. A m. kir. honvédelmi miniszter Ur a magyar kir. kat. reáliskolában és a Ludovika akadémiában az 1920—21. tanév kezdésén betöltendő teljesen díjmentes államkötséges és fizetéses helyekre pályázatot hirdet. Az erre vonatkozó közelebbi részleteket az érdeklődők minden katonai parancsnokságtól megtudhatják. A felvétel elnyerésére vonatkozó kérvényeknek legkésőbb folyó hó 31-ig a debreceni katonai körletparancsnoksághoz beérkezniük kell. Szabó százados.

Huszár Károly Newyorkban. Huszár Károly volt miniszter inok júli. 3-án délelben Rotterdamból Newyorkba utazott, ahova kedden érkezett meg, Huszár Newyorkból Clevelandba megy s azután bejárja Amerika összes magyar települését. A nemzetközi Vörös Kereszt megbízottjaként jár Amerikában Huszár azzal a megbízatással, hogy a Szibériában lévő összes magyar hadifoglyok hazaszállítását biztosítsa.

Kifizetik a vitézségi érmek pótdíját. A honvédelmi miniszter A Hadviselők Országos Gazdasági Szövetségéhez átiratot intézett a vitézségi érem pótdíj folyósításáról. A honvédelmi min. rendelet értelmében mindazok, akiknek vitézségi érmük van, jelentkezzenek az érem pótdíj kiutalása végett a községi, illetőleg városi hatóságnál, hogy őket a névjegyzékbe felvegyék. A névjegyzéket az érem pótdíj folyósítása végett az illetékes hatóság ahhoz a csapatvezető köteles feltérjeszteni, ahol a jogosult szolgált. Ha ez a csapatvezető ismeretlen, vagy megszállt területen van, a hatóság köteles a névjegyzéket továbbítani végett a honvédelmi miniszterium 27. ügyosztályához feltérjeszteni. Ha valaki rokkantsági nyugdíjat kap, a névjegyzékbe ki kell tüntetni a könyvecske kiállításának keltét és a kiállító hatóságot. A névjegyzékhez csatolandó ezenkívül az érem igazolvány másolata is. Az érem pótdíjakat a honvédelmi miniszter uratálja ki. Akik állami szolgálatban állnak, a vitézségi érmek egyszerűen veszik fel az érem pótdíjat, a többiek pedig az illetékes katonai körletparancsnokságnál működő katonai rokkantellátási hivataltól.

Elítélt tolvaj. A debreceni törvényszék előtt állott lopással vádolva Balló Béla sárrétudvari lakos. A kir. ügyészség azt rótta a terhére, hogy a forradalom kitörésekor, mikor a frontokról a katonák hazajöttek, több tisztnek a pedgyászát ellopta a vonatról s a kofferet tartalmazó eladtá. Balló Béla beismerte a lopásokat, melyért a törvényszék egy havi fegházra ítélte.

Felhívás. A m. kir. honvédelmi miniszter ur a m. kir. katonai nevelő és képző intézetekbe való felvételre az 1920—1921. iskolai évre pályázatot hirdet. Pályázati feltételek a Hajdu vármegyei katonai parancsnokságnál (Debrecen, vármegyeháza II. emelet) naponta d. e. 9—10 óráig megtekinthetők. Kérvényeknek folyó hó 30-ig már a katonai körletparancsnokságnál kell lenni. Hajdu vármegyei m. kir. katonai parancsnokság.

Ipartestületi közlemények: Felhívásnak az alanti mesterek, hogy a jelzett időben az ipartestület helyiségében, előjárásági rendes és pótlások jelelése tárgyában megtartandó szakosztályi ülésen megjelenni sziveskedjenek. Július hó 16-án pénteken délután 8 órakor a timárok, délután fél 4 órakor a könyvkötők, kezt üs, kőses, csatorás, esztérgályos és kelesek, délután 4 órakor a mészárosok, délután 5 órakor az óras, ékszerész, óvos, lát-szereszek, délután 6 órakor a cím és szobafestők.

Nyolcszázmillió az ellátatlanok gabonájára. A kormány 3 millió mm. gabonát vesz át az ellátatlanok részére. E célra 800 millió koronára lesz szükség, amelyet a kormány a Pénzügyi Központtal folyósított, mivel nem akarja a bankjegykészletet szaporítani.

Köszönet. Dr. Görgey Márton orvos urat a nyilvánosság előtt mondok hatás köszönetet azért a gondos és eredményes orvosi kezelésért és műtétért, amellyel kis fiam életét — mikor már minden orvos lemondott róla — megmentette. Nagy Ferenc.

Sajátcélu dohánytermelés ellenőrzése. A pénzügyminiszterium dohányfőosztálya rendeletet adott ki a pénzügyigazgatóságoknak, mely szerint a saját célu dohányültetési területeket a pénzügyorséggel gondosan ellenőriztesse.

Cabiria II. Magnus, a néger óriással a főszerepben, bemutatóra kerül a „Meteor“ mozgóban július hó 18-án, vasárnap. Jegyelővétél d. e. 10 óratól.

Legfinomabb 3-as cigarettá hűvel, vattás, 100 db. 7 korona. Antalfynál, Szentanna 13. Telefon 612.

Nyolc koronáért ujjalakítom nyak-kendőt, Rákóczi 23.

Vízvezeték szakszerűen készíti és javít, Máthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54.

A nagyerdei játéktanfolyam növendékei szombaton 5 órai kezdettel majálst (tánca) rendeznek a nagyerdei fürdő halljában. Vendégeket szívesen látnak.

Harisnyagyáram üzemet, mely 1915 óta anyaghiány miatt szünetelt, újra felvettem és egyelőre a következő cikkek gyártásával foglalkozom, mely cikkek detail eladását a Piac u. 18 (Tisza palota) üzletben már meg is kezdtem: Női harisnya párja 70 K, fekete, barna szürke, fehér színekben. Gyermekek harisnya 40 K-tól 117 K-ig fekete, barna, fehér. Gyermekek fuszekii 47 K-tól 78 K-ig különböző színekben. Férfi fuszekli nyers és színesben 50 K-tól 65 K-ig. Teljes tisztelettel: Benyáts Emil.

A vasuti menetrend mindenkinek szükséges. Vegye meg a Debreceni Újság kiadó hivatalában és a Szabadalmazott hirdetőirodában, Piac-u. 89.

Boconadé új álló méhkaptár-
rok eladók, nagyerdei Erdönivatal.

Finom hentes-csemege különlegességek és sós szalonna Csibgenél, Baththyány 6.

Tájékoztató.

Mindazokat, akik a Debreceni Újság részére közleményeket szántak, felkérjük, hogy kézirataikat mindenkor legkésőbb délután két óráig sziveskedjenek a szerkesztőségbe beküldeni, mert csupán azon közlemények jöhetnek a legközelebbi számban, amelyeket délután két óráig megkapott a szerkesztőség.

VERPELETI KISASSZONYOK nagy sikerű egy felvonásos vígjáték. — Két koronáért kapható a kiadóhivatalban.

Küldessen a Szabadalmazott hirdető táblákon a főposta épületén és Piac-utca 87. szám alatt Iroda: Piac-utca 89. szám alatt az udvarban. (Blatner ház).

Jégverés a megyében

Ötezer holdon tett kárt a jég.

A minapi jégeső nemcsak Debrecen határában, hanem a vármegye területén is számottevő kárt tett. Buchwald Béla m. kir. gazdasági felügyelőhöz beérkeztek a telefonjelentések a jégesőről. E jelentések szerint azok a hírek, a melyek arról szólnak, hogy Hajdúszoboszló — Püspökladány — Kaba vonalon nagy kárt okozott a jégeső, nem bizonyultak valóznak.

Miképcéssal érte a jégverés, a mely azonban itt is elenyészően csekély kárt okozott.

A jégeső tulajdoképpen az Ebes, Seps, Czucz, Óadód vonalon vonult el. Ezen a területen jelentősebb kárt okozott is. A kár becslése most van folyamatban. A megállapítás annál fontosabb, mert a miniszeri rendelet értelmében tudvalevően a vetésterület után bizonyos természetesen kell beszolgáltatni közcégre. A kár természetesen csökkenteni fogja ennek a beszolgáltatandó mennyiségnek a mérvét a jegverte területeket illetően. A jégverés ezen a vonalon is keskeny sávon vonult végig. A kár mintegy ötezer holdon észlelhető. Az őszi kalászosok legnagyobb részét már le voltak aratva, ezekben tehát kisebb kárt tett a jég, inkább megsemmisítette a jégverést a lábón álló árpa, zab és a kapás növényzet.

Színház.

Heti műsor:
Vig-színház.

Pénteken, Tisza Karola fellépéssel, Farsangtündére, operett Szombaton, Gretchen, prósszínlapos bohózat.

Vasárnap délután Lili bárónő operett, este Farsangtündére operett.

A kis lord.

Ezt a kedves történelmet, csupán sziv amerikai történelmet elevenítette fel szerdán este a debreceni Vig-színház. A címszerepet Witi Böske, ez a gyermek-kisasszony játszotta. A hasonló korú kisasszonyok még a hajszababajukat bibelődnek, abban Lili minden óráját, míg a kis Witi Böske általában ott jön-megy a színpad körül és türelmetlenül várja, lest, hogy mikor kerül sorra olyan színdarab, amelyikben neki is jut a szerep. Az ő gyermekszívének akkor van igaz öröme, amikor játszani kell. A hasonló korú kisasszonyok elcsúszott dandár felvonásán a színpadon a kis Witi Böske meg csak ott érez jól magát a közönség világlátásán, a világot jelentő dandárakon. Az ő levegője a színpad maszkíngos szaga levegője. Számos kis szerepet játszott már, de a két nagy szerepe ez volt, a kis lord.

A három felvonás végig ő utalt a játékok, Oberonon, színe házi nyugalmat mozgott, beszélt, ágalt, gesztikulált, táncolt a színpadon. A játéka bimbós, feszült, a hangja bájos, a megjelenése közvetlen a nem is volt érthetetlen a nézőtér mindenütt felhangzó megjegyzés: „Jaj, de kedves gyerek! Nyiltszívű tapsokat váltogat, a felvonások után meg állt győzött a függöny előtt megjelenni, hogy megköszönje a sok-sok kibívó tapsot. Zajos színházi este melegeket. A kis lord előadása. A kis Witi Böske sikerrel megfogta a szerepet feladta: márvénnyal.

László Gyula játszotta az öreg gróf szerepét és gondos elaklést nagy hálist kellett. Kérés Lili az anya szerepében pontoltta meg szívezzel az anyai érzés hangját. Varga Sári az amerikai szatócs, Kormos Ferenc az estmunkás, a szerepét játszolta. Ernye János, Ernye János, Arkosi Olga, Vrháhn

Lajos egészítették ki az összejáratot ügyesen. A közönség igen meleg érdeklődéssel kísérte a kis lord meghatóan kedves történetét.

Farsangtündére operett Tisza Karola fellépéssel ma kerül színre. A kitűnő újdonságban a népszerű primadonna ezúttal először játszik.

Gretchen kacagató prósszínlapos bohózat szombaton először kerül színre.

A Csokonai színház új igazgatója: Kardos Géza pár nap múlva bevégzi társulatának szervezési munkálatait és a társulat névsorát a szerződési feltételek értelmében augusztus hó elejére benyújtja a városnak. Az új igazgató augusztus hó folyamán teszi át lakását Budapestről Debrecenbe és társulatának tagjai szept. 1-re érkeznek Debrecenbe. A új társulat szept. 10-ig nem kezd meg az előadásokat, csupán naponként délelőtti, délutáni próbákat tartani, hogy teljes készülttséggel nyissa meg a színi évadot. Az első előadás szept. 10-én lesz, amikor is Syvió kapitány című drámai újdonság kerül bemutatásra. A dráma megelőzőleg, valószínűleg Milotay István tollából Prolog kerül színre.

Sport.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének sportünnepélye. Az EME. debreceni csoportja f. hó 24-én d. u. 4 órakor a DTE. nagyterdei sporttelepen nagyszabású sportünnepélyt rendez. A sportünnepély a legváltozatosabb számokból van összeállítva, programjában atlétikai, loobball és birkózó verseny szerepel. Az atlétikai versenyen a közönség által legjobban kedvelt futó számok 100, 400, 1500 m-es síkfutás, 4x100 m-es stafétafutás és 110 méteres gátfutás dominálnak, azonkívül lesz magas, távol és rudugrás és gerelyvetés, melyre a helybeli egyesületek legkitűnőbb kerestény atlétáinak részvételét sikerült biztosítani. Ezt követően fociball mérkőzés lesz, melyen városunk bajnok csapatának a DVSC-nak a helybeli egyesületekből ez alkalomra néhány elsőrangú játékosát megerősített Combinált csapata fog barátságos mérkőzést tartani a háziéred folyton erősödő csapatával. Az ünnepélyt városunknak kizárólag legjobb versenyzői részvételével tartandó birkózó verseny zárja be. Az ünnepély alatt a háziéred kiváló zenekara fogja a közönséget szórakoztatni. A jegyek árusítását a rendező bizottság már megkezdte, jegyek előre válthatók a Fehér Újság kiadói hivatalában (Varga-u. 1.) és a verseny tartama alatt a pénztárnál. Peholy 50, korzóülés 10, tribünülés 6, ülőhely 4, állóhely 2 korona.

Haziasszonyok figyelmebe!!
Elsőrendű prima SZIN SZAPPAN
kilója 65 korona
mely a lécsület tart.
ALMÁDY BÉLA
Házasszonyok és csomage ártékében
Péterfia utca 61. sz. alatt
a honvéd kasszárnyával szemben.

Levelezés

„Urleány” jellegű levél van a kiadóban. 2032

Ajánlat.

Házhoz varrti megyék. Piac-u. 40 2043

Lakást cserélnék egy szoba, konyhából álló ugyancsak egy szoba, konyhából álló lakással, értekezni Oláh Károly-utca 49. Bedő. 2016

Magános gazdasszonyok vagy ur háiban főzni ajánlkozni, Csillag-u. 24. 2011

Bejáró főzőnő ajánlkozni ur házhoz teljes juttatás fizetésben, Csillag 24. 2012

13 éves leányomat adnám 1 pár ur családnak ott mosást vállalok, cím a kiadóban. 2022

Szoba konyha speizből álló lakásom cserélném hasonlóval, cím a kiadóban. 2027

Magyar nevelő nő ajánlkozni 1, esetleg 2 na jobb gyermek mellé legnagyobb ur családnak. „Vidéki” jellegű. Levelet a kiadóba kérek. 2037

Házvezetőnőnek menne 34 éves jó megjelenésű ur asszony elsőrendű gyakorlati föld-birtokoshoz piébánlára, cím a kiadói hivatalban. 2003

Két butozott elegáns szobámat elcserélném egy szobával is, cím a kiadóban. 2021

Csöplést vállalom hatos gépemre munkásokkal. Felvilágosítással szolgálok, Halvan-u. 66. 1942

Poloska írtást vállal az államvessző feregirtó Nánássy István Debrecen, Kossuth-utca 24. 1718

500 koronát adok, annak, ki két szobás lakását elcserélné egy szoba és előszobás külön álló konyhás lakásért, sertes és bálomfi tartás megengedve, cím Nagy Pál-u. 9. 2030

Elcserélném 1 szoba, konyhából álló lakásomat szoba 6 méter, a konyha 4 méter és vilány, két szoba, konyha vagy szoba, konyha és nyári konyhával, vilány legyen, Árpád-tér 7. 2028

Jó családból való gyermekteleu házaspár ajánlkozni uradalomba felügyelőnek, cím a kiadóban. 2026

Urindó magyar nótákat cigányosan zongorázni ha adókat tanít. cím a kiadói hivatalban. 2018

Női ruha szabást tanítok a legújabb és a legkényesebb mód szerint, Simonffy-u. 40. sz. 2020

Amerikai pamutból szövetet kőstét vállalt csipkekerést és mindentféle kézimunkát tanít okl. kézimunkatanítónő, Rákóci 46. 2036

Kereslet.

Aranyat-erzűtöt briliánsat, zölcgedűlákat vesz, meghívásra házhöz is elmegy Steiner Mihály, Burgondia-utca 9. 1

Szolló munkálányok állandó munkára felvétetnek. — Blattner gyár, Sziv-u. 15. 2008

Kaucióval kisasszony vagy fiatal asszony fölvetetnek az Uránia büfébe. Jelentkezni lehet Széchenyi-utca 16. 2014

Köszörűkövet keresek megvétele 30-60 kiló súlyban. Pesti-utca 2. 1946

Egy hadmentes fodrász segéd azonnal felvétetnek. Bika fodrász üzlet. 2025

Egy fűszer berendezést keresek azonnali megvételre. ajánlatokat Reszler Ferenc Bözörményi-ut 15. szám. Gazdák sütődéje. 2038

Ügyes kézi leány vagy asszony könyvvél felvétetnek Bódogh cukrászda Piac-utca. Jelentkezni 10-ig és 12-3-ig 2040

Használt jó deszkát veszek, 2 méter hosszú lehet hosszabb is. Bódogh cukrász. kis-templommal szembe. 2041

Kocsis kerestetik József kir. herceg-utca 12. szám alá. Dr. Strelinger. 2045

Varró leány felvétetnek. Széchenyi utca 32. 2039

Eladás.

Eladó 2 db öt éves fehér jármos ökör, 3 fiatal kos. 16 karban levő talyiga. Cím a kiadóban. 2044

Teigazdaságból naponta 50 liter tej eladó. Értekezni József király h. utca 12. 2046

Egy fehér vászon magasszárú cipő eladó. József király herceg-u. 58. 2017

Eladó két jovitott egy éves sertés, Károly Ferenc József-ut 68. 2009

Fényképészeti tárgyak eladók: 1 rotus pult, 1 lencse, 1 gépállvány, 1 nagy kopirrama, 1 lemezmosó, 3 olajfestmény, 1 ingaóra. Cím a kiadóban. 2013

Baross-utca 18. alatt egy öt hónapos koca eladó az udvarban hátul. 2015

Butorok, boroshordó és egyéb ingóságok eladók. Darabos 57. 2038

Férfi cipők, kalapok, gallérok, kecskék eladók. Halvan-utca 87., jobbra d. u. 2-5 2035

Egy nagy tizedes mérleg eladó. Fűvészkeret-utca 5. alatt. 1968

Eladó 1 pár új sárga bagaria csizma, fával 8500 koronás. Balmas, tűzmeester, Péterfia 32. 1877

Építőanyagok, ajtók, ablakok, rostélyok, csempék, zaaluk, fayance mosdótálcák stb. stb. eladók. — Megtekinthetők Barcy-utca 7. sz. alatt telepen. 1034

Eladó egy 7 kukkos erős szekér, kettős eke. Hajnal-utca 9. 2039

Eladó 3 db. 4 hónapos ártán. Kinizsi-u. 69. 2042

DEBRECENI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR
Alakult 1846-ban.
Érdekközösségben a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel
Alaptőke 9 millió korona. Tartalékalapja 4 millió 803 ezer korona. Betétállománya 41 millió korona.
Elfogad betéteket takarékkönyvecskékre és csekk számlára. Leszámítolt váltókat. Közönséges, valamint törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyujt földbirtokra és házakra. Értékpapirokat vásárol és elad. Kölcsonöket nyujt értékpapirokra. Elfogad értékeket megörzésre a páncélszobájában (safe deposit). berbe ad rekeszeket.
Ezenkívül foglalkozik a takarékpénztári és bankügyletek minden ágazatával.